

Lahinguväli

Kohutav **lahing** saksa ja nõukogude armee vahel toimus siin, Nabala ja Piisoo küla piiril pühapäeval, **24. augustil 1941**. Saksa armee oli teel Tallinna, mis vallutati 28. augustil.

Kohalikud inimesed on jutustanud: Vene sõjavägi ehitas Proosamardi ja Ratassepa talu vahele Piisoo küla poolsesse maanteserva tihedalt kaevikuid. Lähematest taludest kamandati inimesi oma kodudest lahkuma.

23. augustil põletati mitmed lähikonna talud (Ratassepa, Proosamardi, Sillaotsa, Vareti). Tõenäoliselt tsepeliinide abiga olid sakslased venelaste asukoha avastanud. Pühapäeva hommikul sõitis osa sakslastest kohale kuulipildujatega varustatud küljekorviga mootorratastel Tuhala – Nabala teelt ja osa jalgratastega otse läbi metsa, katkusurnuaia tagant. Lahing toimus Ämmartsu mäe ja venelaste kaevikute vahelisel põllul. Langes 32 venelast ja 4 sakslast.

Sakslased maeti Ämmartsu mäele ning kohalikud õpilased käisid nende matmispaika lilli viimas. Saksa ajal maeti langenud sõdurid mujale.

Venelaste matmiseks kutsuti kohalikud mehed kohe esmaspäeva hommikul vallamajja. Talumehed kaevavad ühishaua Proosamardi ja Ratassepa talu vahele maantee äärde. Aastaid hiljem, kui üle riigi toimusid sõjas langenute ümbermatmised, viidi nad sellest ühishauast ära.

Veel 1960. aastatel oli siinkandis ausammas Suures Isamaasõjas langenutele. Kevadeti istutati kahele peenrale punased lilled ning siin olid isegi pingid, kus istuda ja langenutele mõelda.